

E/319/221/2009

22.9.2009

Katsaus alkuvuoden 2009 toimintaan

GEOLOGIAN TUTKIMUSKESKUS • GEOLOGISKA FORSKNINGSCENTRALEN • GEOLOGICAL SURVEY OF FINLAND

PL / PB / P.O. Box 96
FI-02151 Espoo, Finland
Tel. +358 20 550 11
Fax +358 20 550 12

PL / PB / P.O. Box 1237
FI-70211 Kuopio, Finland
Tel. +358 20 550 11
Fax +358 20 550 13

PL / PB / P.O. Box 97
FI-67101 Kokkola, Finland
Tel. +358 20 550 11
Fax +358 20 550 5209

PL / PB / P.O. Box 77
FI-96101 Rovaniemi, Finland
Tel. +358 20 550 11
Fax +358 20 550 14

Y-tunnus / FO-nummer / Business ID: 0244680-7 • www.gtk.fi

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	1
2 TOIMINNAN TULOKSELLISUUS	1
3 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	2

1 JOHDANTO

Katsaus perustuu työ- ja elinkeinoministeriön ja Geologian tutkimuskeskuksen vuodelle 2009 (TEM 11.11.2008, Dnro 3638/040/2008) tekemän tulossopimuksen ja sen pöytäkirjan tavoite-määrittelyihin ja niiden saavuttamisasteeseen. Katsauksessa on myös esitetty loppuvuoden osalta toiminnan ja talouden ennakoitu kehitys.

Yleistä

GTK:n toiminta on alkuvuonna edennyt tavoitelinjausten ja tulostavoitteiden mukaisesti. GTK on kohdentanut toimintansa yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden mukaisesti kestävästä raaka-aine- ja energiahuollon sekä alueellisesti tasapainoisen kehityksen edistämiseen. Toiminnallisissa tuloksissa ei ole ennakoitavissa olennaisia poikkeamia tavoitteista.

Maailman talouden jyrkkä heikentyminen näkyy jossakin määrin GTK:n palvelujen kysynnässä. Maksullisen toiminnan tilauskanta ja tulokertymä on edellisvuotta jonkin verran alemmalla tasolla. Tämä on heijastunut myös nettomäärärahan käyttöasteeseen, joka on hieman keskimääräistä suurempi. EU-hanketoiminta on toisaalta elpynyt ja GTK koordinoi useita mittavia hankkeita. Samoin vientiprojektitoiminta on vilkastunut ja GTK on osallistunut menestyksellisesti ulkoministeriön toimeksiannosta useiden ns. ICI-hankkeiden (instituutioiden välisten) valmisteluun. Keski-Aasian tasavaltoihin ja Laosiin suuntautuvat hankkeet ovat käynnistymässä jo tämän vuoden puolella.

Ostopalveluna hankittavia kairaus- ja mittauspalveluja on käytetty enemmän kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana, kun taas GTK:n Labtium Oy:lle toimittamien näytteiden analysoinnissa on ollut toiminnallisia viiveitä, ja analyysipalvelujen ostot alkuvuonna jääneet suunniteltua alemmalle tasolle. Analyysipalvelujen ostojen laskutus painottuu loppuvuoteen.

GTK siirtyi huhtikuun alusta henkilöstöhallinnon osalta Mikkelin palvelukeskuksen asiakkaaksi ja taloushallinnon asiakkaaksituloprojekti on loppusuoralla. Ostot Joensuun palvelukeskuksesta alkavat marraskuun alusta. Loppuvuoden ennusteen mukaan GTK:n toimintamenomomentin määräraha siirtyy vuodelle 2010 noin 1,5–2,0 milj. euroa.

2 TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Geologinen kartoitus

Ei olennaisia poikkeamia. Maa- ja kallioperän karttatietokantojen kehitystyö jatkuu osana prosessien uudistamista. OneGeology-Europe hanke jatkui EU-verkostossa Euroopan kattavan yhtenäisen geologisen kartan ja karttaportaalin rakennusvaiheeseen. Valtakunnallisen maaperä- ja maannosaineiston laadinta ja merenpohjan geologinen kartoitus ovat jatkuneet kotimaisena ja kansainvälisenä yhteistyönä. Ympäristöhallinnon, konsulttien ja kuntien kanssa rakennettu taustapitoisuusrekisteri saatiin käyttövalmiiksi. Tampereen kasvualueen geotietopalvelu ja Porin seudun rakennettavuusselvitys valmistuivat. Ugandassa on meneillään ulkomaisten partnerien kanssa kaksi mittavaa vientiprojektia, toinen IDA:n, toinen NDF:n rahoituksella.

Luonnonvarojen etsintä ja arviointi

Ei ennakoitavissa olennaisia poikkeamia tulossopimukseen. Metallipotentialin kartoituksissa on saatu uusia kiinnostavia tuloksia kuparin ja kullan esiintymisestä Etelä-Suomessa ja kullan esiintymisestä Pohjois-Suomessa. High tech metallipotentialin valtakunnallinen tutkimus on päässyt hyvään vauhtiin. Litiumin esiintymisestä Keski-Pohjanmaalla on saatu lupaavia tuloksia. Teollisuusmineraalitutkimusten ohjaamiseen tarkoitettu sidosryhmäkysely valmistui. Turvevaro-

jen kartoituksen pinta-ala- ja raportointitavoite todennäköisesti ylitetään. Pohjaveden suojele- ja kiviainestarpeita yhteen sovittavia monivuotisia hankkeita toteutetaan mm. Päijät-Hämeessä ja Keski-Pohjanmaalla yhteisrahoitteisesti alueen toimijoiden kanssa.

Tutkimus ja kehittäminen

Ei merkittäviä poikkeamia. GTK uudet sidosryhmätarpeiden mukaan määritellyt tutkimusohjelmat aloittivat toimintansa. Taustaselvitykset geologisten luonnonvarojen tilinpitokonseptin laajentamiseksi kiviaineksista muihin geologisiin luonnonvaroihin ja kaivannaistoiminnan sivumateriaaleihin jatkuivat. Suomen ja Venäjän velkakonversiohankkeena toteutettava seisminen heijastusluotaustutkimus on edennyt Suomen tärkeimmillä malmivyöhykkeillä tulkintavaiheeseen. Valmistuneet rakennemallit osoittavat menetelmän tuottavan merkittävää uutta tietoa malmimuodostumien syväjätkeistä. EU-rahoitteinen hanketoiminta on alkuvuonna vilkastunut ja GTK koordinoi useaa merkittävää hanketta. Niistä mittavin on EU:n Sustainable Mineral Resources Platformiin kuuluva ProMine-hanke, jonka kokonaisbudjetti noin 17 M€ ja johon osallistuu 27 partneria 11 maasta. Geoenergiatutkimuksissa käynnistyi laaja hanke Tekesin 'kestävä yhdyskunta' ohjelmassa yhdessä VTT:n ja alan teknologiayritysten kanssa. Mineraalitekniset tutkimukset ovat painottuneet maksullisiin toimeksiantoihin ja yhteisrahoitteisiin tutkimuksiin.

Tiedonhallinta

GTK:n tietopalvelujen kehittämisen kokonaissuunnitelma valmistui. Verkkopalvelujen kehittämisessä huomioidaan kansallisiin teemaportaaleihin kytkytyminen ja mm. sektoritutkimuksen neuvottelukunnan vaatimukset luonnonvaratiedon käytettävyyden parantamiseksi. Geotietojärjestelmien kehittäminen on jatkunut GTK:n kehittyvien toimintaohjelmien ja uudistuvien tuotteiden määrittelemien vaatimusten mukaisesti. Tietokantojen siirroissa on edelleen joitakin viivästymisiä arvioitua suuremman korjaustarpeen vuoksi. Outokumpu Oyj:n havaintoaineistot on liitetty GTK:n havaintotietokantaan. Useimmista maastokäyttöliittymistä on saatu käyttöön aloitusvaihetta kehittyneemmät versiot. Keskeisimpien sarjatason tietoaaineistojen kuvaustietojen (metataso) laadinta etenee INSPIRE-vaatimusten mukaisesti.

3 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Tavoitteiden mukaisesti rekrytoinneissa on painotettu GTK:n kehittyvien tutkimusalueiden osaamistarpeita. Palkkausjärjestelmän rakennetta uudistettiin niin, että henkilökohtaisen palkanosan perusteiden määräytymistä uudistettiin. Henkilöstötutkimus 2009 toteutettiin talvella ja tulokset on käsitelty henkilöstön keskuudessa kevään aikana. Tutkimustulosten perusteella on laadittu laitos- ja yksikötason toimenpidesuunnitelmat. Kannustavuuden kehittämishanke on edennyt tulossopimuksen mukaisesti niin, että urapolku- ja osaaजारoolikartasto otetaan käyttöön syksyn aikana.

